

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 17 maja 2012 r.

Nr posiedzenia: 19

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Jerzy Chróścikowski.

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 114, druki sejmowe nr 329, 369 i 369 A).

- W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Przemysław Błaszczyk, Jerzy Chróścikowski, Beata Gosiewska, Henryk Górski, Andrzej Grzyb, Jan Maria Jackowski, Andrzej Kobiak, Marek Konopka, Ireneusz Niewiarowski, Marian Poślednik, Grzegorz Wojciechowski, Roman Zaborowski,
- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - podsekretarz stanu Marek Bucior,
 - dyrektor Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Zbigniew Żółtowski,
 - zastępca dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Zbigniew Januszek,
 - zastępca dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Mariusz Kubzdyl
 - radca ministra w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Maria Janiszewska-Wyszyńska,
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
 - zastępca dyrektora Departamentu Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki Elżbieta Karnafel-Wyka,
 - naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Społecznego w Departamencie Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki Joanna Żurawińska,
 - Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:
 - wicedyrektor Biura Świadczeń Alicja Lejek-Kępką,
 - Kancelaria Premiera:
 - główny specjalista w Departamencie Spraw Parlamentarnych Sylwia Znajkiewicz,
 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych:
 - wicedyrektor departamentu Legislacyjno-Prawnego Elżbieta Łozińska,
 - wicedyrektor Departamentu Świadczeń Emerytalno-Rentowych Halina Wolińska,
 - Ministerstwo Finansów:
 - radca ministra w Departamencie Wynagrodzeń i Ubezpieczeń Społecznych Zofia Wyżykowska-Kryczka,
 - Parlament Europejski:
 - poseł Janusz Wojciechowski,
 - poseł Ryszard Czarnecki,
 - branżowe i zawodowe związki rolnicze oraz inne instytucje:
 - pracownik biura Rady Krajowej NSZZ RI „Solidarność” Monika Pałka,
 - starszy specjalista w biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych Michał Cieślak.
 - pracownik Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu, główny legislator Bożena Langner.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Ustawę omówił podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Marek Bucior. Nowelizacja podwyższa i zrównuje wiek emerytalny kobiet i mężczyzn, ustalając go na poziomie 67 lat. Zmiana w zakresie wieku emerytalnego obejmuje co do zasady ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. Od 1 stycznia 2013 r. wiek emerytalny będzie podwyższany sukcesywnie w ten sposób, że kobietom urodzonym po 31 grudnia 1952 r. co kwartał do obecnie obowiązującego wieku emerytalnego (60 lat) będzie dodawany miesiąc, co wydłuży wiek emerytalny w danym roczniku urodzeń o 4 miesiące na rok. W kolejnych latach urodzeń w przedziałach kwartalnych będzie się dodawać kolejno 4 miesiące, dochodząc do wieku 67 lat. Ten wiek emerytalny dla kobiet stałby się obowiązujący w 2040 r. Na podobnej zasadzie oparto podwyższanie wieku emerytalnego dla mężczyzn urodzonych po 31 grudnia 1948 r. – co kwartał do obecnie obowiązującego wieku emerytalnego (65 lat) od 1 stycznia 2013 r. będzie dodawany miesiąc. Osiągnięcie docelowego wieku emerytalnego 67 lat dla mężczyzn nastąpi w roku 2020.

Zmiany w zakresie wieku emerytalnego wprowadza się w stosunku do ubezpieczonych objętych nie tylko ustawą z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lecz także w systemie ubezpieczenia społecznego rolników. Ustawa dokonuje tego, analogicznie stosując stopniowe podnoszenie wieku: co kwartał w danym roku urodzenia. Wiek emerytalny (ponad 60 lat dla kobiet i ponad 65 lat dla mężczyzn) co kwartał zwiększa się o miesiąc, czyli o 4 miesiące w ciągu roku, wygaszając jednocześnie dotychczasowe uprawnienia do emerytury rolniczej, przysługującej kobiecie, która ukończyła 55 lat, a mężczyźnie – 60 lat, przy 30-letnim stażu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu i zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej.

Ustawa zawiera także uregulowania zmierzające do ograniczenia dotychczasowego zróżnicowania wieku zakończenia aktywności zawodowej grup zawodowych o szczególnym statusie, tj. prokuratorów i sędziów, którym przysługuje przejście w stan spoczynku. Wprowadzono ponadto możliwość skorzystania z emerytury częściowej, także rolniczej, przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez: kobiety, które ukończyły 62 lata i mają co najmniej 35-letni staż ubezpieczeniowy (okresy składowe i nieskładowe), oraz mężczyzn, mających ukończonych 65 lat i co najmniej 40-letni staż ubezpieczeniowy. Emerytura częściowa ma wynosić 50% emerytury i nie podlegać podwyższaniu do kwoty najniższej emerytury. Wypłata emerytury częściowej nie będzie wymagała rozwiązania stosunku pracy. Po osiągnięciu wieku emerytalnego emerytura częściowa będzie podlegać odpowiednio zamianie na emeryturę z systemu powszechnego (na wniosek ubezpieczonego) lub emeryturę rolniczą (z urzędu). Przedstawicielka Biura Legislacyjnego przedstawiła uwagi doprecyzowujące zapisy ustawy. Nie uzyskały one jednak poparcia przedstawiciela Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

W trakcie dyskusji zwracano uwagę na brak przeprowadzania konsultacji społecznych podczas prac nad projektem. Podnoszono też, że ustawodawca nie przewidział sytuacji, gdy między małżonkami prowadzącymi gospodarstwo rolne jako współwłasność ustawową występuje różnica wieku. Warunkiem przejścia na emeryturę jest oddanie gospodarstwa następcom lub sprzedaż. Senatorowie pytali, co można zrobić, gdy jedno z małżonków jest młodsze o 2, 3, 4, a nawet 10 lat?. Czy małżeństwo to ma czekać z przekazaniem gospodarstwa, aż współmałżonek uzyska wiek emerytalny?

Podczas dyskusji senator Jan Maria Jackowski zgłosił wniosek o odrzucenie ustawy, senator Jerzy Chróścikowski zaproponował 3 poprawki precyzujące przepisy ustawy, a senator Grzegorz Wojciechowski – 1 poprawkę zmieniającą jej tytuł.

Przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej negatywnie zaopiniował zgłoszone wnioski.

W wyniku głosowania komisja odrzuciła wniosek o odrzucenie ustawy (6 głosów za, 6 – przeciw) oraz wszystkie wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy (6 głosów za, 6 – przeciw).

Wobec wyników głosowania komisja nie zajęła stanowiska w sprawie ustawy.

Konkluzja Komisja nie zakończyła prac nad ustawą.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingsową.